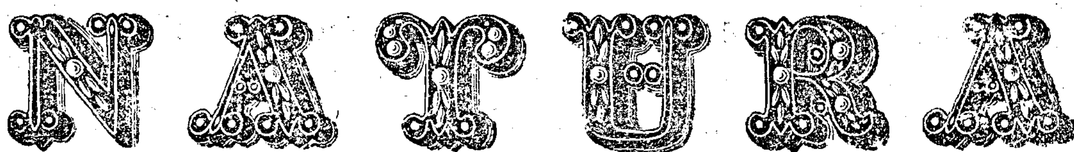
ANNUL VI. No. 35 22 SEPTEMBRE 1865.

JURNAL DE SCIINȚE.

ESE DE PATRU ORĬ PE LUNĂ

Prețul abonamentuluĭ:

Bucurescĭ. . . . 64 leĭ pe an
Districte . . . . 69 — —

REDACTORĬ:

Dr. C. ESSARCU și Lt. D. ANANESCU.

ABONAMENTELE

se fac la Redacțiă, Strada Seraphim, ce 'ĭ dice a Pensionatuluĭ No. 10, în dosul Coltzi, și la DD. Librarĭ.

INSTRUCȚIA ȘI EDUCAȚIA.

«Ne se poco io vi dia da imputar sono,
Chè quanto io poso dar, tuto vi dono.
Ariosto

Dacă pucin vĕ daŭ, nu sunt de imputat
Căcĭ cât pot da, tot vĕ daŭ.

«Popolul care are celle maĭ bune scholĭ este cel d'ânteiŭ dintre popolĭ; daca nu este astădĭ va fi mâine.

(«Iules Simon» l'Ecole).

ATRIBUȚIILE CONSILIULUĬ GENERAL AL INSTRUCȚIUNII PUBLICE

Cititori nostri aŭ vĕdut[1]) cum, o persónâ fórte competintă în materie de instrucție publică, D. V. A. U., înțelege atribuțiile ce s'ar cuveni unuĭ corp așa de important ca consiliul general al Instrucțiuniĭ publice.

Noĭ nu voim a cerceta care ar trebui să fie în viitor atribuțiile acestuĭ înalt corp, dar dorim să precisăm care sunt atribuțiile actuale ce legea îĭ acordă.

O discuție destul de animată asupra acestuĭ punct s'a ivit între membri Consiliuluĭ permanent și aĭ Consiliuluĭ general, dupŏ cum se vede în desbaterile reproduse de monitorul oficial.

Art. 28 dinlegea instrucțieĭ dice:

„Consiliul general va fi consultat asupra tutulor questiunilor care aŭ raport la întinderea și îmbunătățirea instrucțiuniĭ.“

1) Vedĭ Nr. 34 al Natureĭ.

Este evident că legea nu dă într'un mod explicit drept de inițiativă Consiliuluĭ; tóte questiile însă care aŭ raport la *întinderea și îmbunătățirea instrucțieĭ* sunt de competința sa; și când D. Ministtu vine a consulta consiliul asupra *întinderiĭ* și *îmbunătățiriĭ...* învățămêntuluĭ primar spre ex. nu e questie relativă la acest învățămênt pe care consiliul să nu fie în drept a o atinge.

Consiliul a credut însă de cuviință să 'șĭ *reglementeze* modul cum înțelege a se ocupa de aceste questiĭ.

In raporturile cellor patru comisiĭ ce saŭ ales în sînul consiliuluĭ (vedĭ N. precedent) Consiliul a credut că trebue a se ocupa special și în modul cel maĭ restrîns de acelle questiĭ numaĭ ce sunt legate într'un mod direct de propunerile D-luĭ Ministru.

A credut că trebue să pue în reliev aceste questiĭ fără să le amestice cu altele

ce se țin de dînsele într'un mod maĭ pucin direct.

N'a credut însă că acestea trebuesc lăsate la o parte și 'șĭ a *reglementat* modul tractării lor prin ceea 'ce s'a numit propunerĭ relative la întinderea și îmbunătățirea instrucțieĭ, provenite din partea membrilor Consiliuluĭ, propunerĭ, care, într'un mod implicit, sunt conținute în propunerile D-luĭ Ministru.

Iată, daca nu ne înșelăm, ideea care a făcut pe comisia însărcinată cu elaborarea *regulamentuluĭ interior* să admită acel articol (Art. VII) în contra căruia a protestat cu o persistență atât de mare Onorabili membri delegațĭ aĭ consiliuluĭ permanent.

Acest articol âncă o dată nu face de cât să *reglementeze* modul cum Consiliul general înțellege a se ocupa de questiile relative la întinderea instrucțieĭ.

A voit să pue pe un al duoilea plan questiile care nu se légă de cât într'un mod indirect de propunerile D-luĭ Ministru și 'șĭ a reglementat tractarea lor prin Art. VII al regulamentuluĭ interior.

Iată tot.

A voit maĭ cu sémă să înlăture pe acest al duoilea plan acelle dorințe a cărora realisare nu se póte efectua de cât printr'o modificare a articolelor legiĭ.

N'a credut că trebue să confunde cererĭ imediat realisabile, și neîntîlnind nicĭ un obstacol, cu cererĭ pentru a cărora aplicație multe din articolele legiĭ constitua un obstacol ce nu se póte îndată ridica..

Legea însă este prefectibilă. Consiliul general, compuindu-se de ómeni ce sunt în poziție de a cunósce maĭ bine de cât orĭ-cine trebuințele instrucțieĭ, pot formula cererĭ pentru modificarea acelor articolĭ care ar putea pune obstacole *întinderiĭ* și *îmbunătățiriĭ* instrucțieĭ în țérră.

Nu scim daca onorabili delegațĭ aĭ consiliuluĭ permanent 'șĭ aŭ înțelles bine atribuțiile când aŭ credut că pot avea dreptul să împedice modul cum Consiliul înțellege a'șĭ face regulamentul seŭ interior.

Să suposăm chiar că Consîliul general ș'ia atribuit un drept pe care legea nu i 'l aacordă.

De unde Onor. Domnĭ delegațĭ 'șĭ aŭ însușit atribuția de a protesta în contra unuĭ act ce n'are a face nimic cu lucrările Domnieĭ lor?

Domni membri din Consiliul permanent se află în sînul Consiliuluĭ general ca să delibereze asupra questiilor relative la întinderea și îmbunătățirea instrucțieĭ, ca să aducă luminele și explicările cerute, ca să'șĭ defindă actele când acestea sunt atacate... dar ca să proteste în contra moduluĭ cum consiliul general înțelege a se reglementa, chiar când acéstă reglementare ar merge în contra vre uneĭ disposițiĭ a legiĭ, de unde acéstă atribuție?

Ceĭ treĭ membri aĭ Consiliuluĭ Permanent ce se află în sînul Consiliuluĭ general susțin asemenea că sunt delegați D-luĭ Ministru.

Noĭ credem că sunt delegați Consiliuluĭ Permanent pe care Domnialor representă în Consiliul general.

Daca D-l Ministru e presidentul Consiliuluĭ Permanent este în aceeașĭ timp președentul consiliuluĭ general. Acésta nu însemnéză nimic.

Credem că ar fi maĭ cavaleresc din partea onorabililor delegațĭ aĭ Consiliuluĭ Permanent de a nu scóte neîncetat pe D. Ministru pentru a'l pune înaintea Consiliuluĭ general și pentru a se ascunde subt scutul Domnieĭ-Salle.

Maĭ cavaleresc ar fi de a se presinta cu propriile domnieĭ-lor arme; și ar fi aprețuită de toțĭ delicateța Domnieĭ lor de a nu presinta corpul D-luĭ Ministru la vre o săgétă indiscretă ce vre un indiscret mem-

bru al Consiliuluĭ general ar fi dispus să arunce în contra delegaţilor Consiliuluĭ Permanent, a cărora atitutidine resbelnică va fi desteptat póte vre o umóre bellicósă.

Dar destul despre acésta.

In locul D-luĭ Apostolénu, represintând Consiliul de Stat, s'a numit membru al Consiliuluĭ general D. P. Poenaru.

Acest veteran al schólelor Române, membri consiliuluĭ vor fi fericiţĭ şi onoraţĭ de a'l avea în sînul lor. Lunga sa experienţă şi întinsele salle cunoscinţe vor da o mare greutate cuvintelor salle şi persóna sa va inspira tutulor o respestuósă deferinţă.

Noĭ, public, care citim desbaterile Consiliuluĭ reproduse în Monitorul oficial credem că onorabili membri aĭ acestuĭ Consiliŭ intră în prea multe consideraţiĭ şi explicărĭ care adesea ni se par inutile.

Credem că ar fi trebuit să se întroducă în Regulamentul interior al Consiliuluĭ un articol care să ḑică: Discuţia asupra uneĭ questii se va închide când majoritatea Consiliuluĭ va declara că este îndestul luminată.

Acest articol neputând fi întrodus în Regulament de cât în sesiunea viitóre, discreţia şi tactul membrilor va înlocui póte în anul acesta absenţa luĭ. E.

URSUL[1])

Ursul, maĭ nainte de sosirea omuluĭ pe pămênt, era singurul animal cu patru piceóre care avea privilegiul de a se ridica în sus pe piciórele din dărăt şi a se servi cu labele dinainte ca cu nisce mâinĭ.

Posibilitatea de a sta drept, apropiându-se de atitudinea verticală, care constituă privilegiul exclusiv al omuluĭ, făcea din urs un animal maĭ pre sus de celle-l-alte animale.

Decĭ, ca toţĭ aceia ce aŭ domnit cât-va timp, ursul a avut slăbiciunea să se crédă singurul guvern legitim.

El nu póte să erte pe om că 'ĭ a luat locul, şi 'l consideră ca un răpitor al sceptruluĭ seŭ, ca un usurpător al autorităţiĭ salle.

Ursul este emblema ómenilor căḑuţĭ de la putere, emblema pretendenţilor goniţĭ dupŏ tron şi care speră restauraţiĭ imposibile.

Pentru dênsul, vêrsta de aur este vêrsta în care domnia ursul.

Ursul represintă ideea eterneĭ protestaţiĭ a Rutineĭ în contra Progresuluĭ, a cellor bêtrânĭ în contra cellor tinerĭ.

Pentru aceste cause, ursul nu póte să recunóscă suzeranitatea omuluĭ fără să renunţe la drepturile salle la tron.

Aceste consideraţiĭ explică tótă istoria naturală a ursuluĭ, povestesc obiceiurile salle, arată modul seŭ de a trăi.

Misanthropia sa este cunoscută; cunoscute, obiceiurile salle solitariĭ. Ceea ce se înţellege lesne avênd în vedere părerea de rĕŭ şi întristarea ce încercă cine-va când se vede căḑut dela putere.

Înţelleg misanthropia ursuluĭ, dar mărturisesc că arăta prea multă micşorime de spirit avênd pretenţia ridiculă de a se crede superior omuluĭ şi maĭ apt de cât dênsul pentru a domni.

El a mormoit cât-va timp în contra guvernuluĭ celluĭ-noŭ, pe urmă s'a retras în domenele salle pentru a face oposiţie precum fac, de când lumea e lume, partisani dynastiilor căḑute.

Domenurile ursuluĭ sunt pădurile stufóse, munţi rîpoşĭ. Acolo el a trăit solitar un mare numĕr de secolĭ asteptând pe fie-care ḑi o restauraţie chimerică. Pe urmă, urêndu-i-se în singurătatea sa, din oposiţia ce făcea prin cugetare şi prin cuvinte, a trecut în oposiţia ce se face prin acte.

Eşi din cuibul sĕŭ ca să se arunce pe teritoriul

[1]) Veḑĭ Nr. 27 Ursóica şi pui eĭ.

inemiculuĭ, iĭ atacŏ turmele şi i se întîmplŏ câte o dată să mĕnânce chiar pe cioban.

Deci, era imposibil ca asemenea provocaţiĭ să nu fie însoţite şi din partea omuluĭ de *represaliurĭ*. Resbel pentru resbel.

O persecuţie savantă şi pe o scară întinsă se organisă în contra ursuluĭ turlac Peste câte-va secole ursul dispăru din locurile şeţe, din câmpiile locuibile şi urşi ce maĭ remaseră se refugiară prin celle maĭ stufóse păfurĭ, prin pescerile celle maĭ ascunse, pe munţi ceĭ maĭ înalţĭ.

Ursul cată să'şĭ sufere nenorocirile cu stoicism.

Invins, el ar trebui să 'şi mărturiséscă inferioritatea, dar e maĭ mult dispus a atribuĭ învingerea sa desertiuniĭ partisanilor seĭ de cât superiorităţiĭ omului.

El crede cu sinceritate că omul ar fi fost subjugat fără ajutorul caluluĭ şi al câineluĭ. De aceea el a declarat o ură implacabilă în contra acestor duoĭ animalĭ pe care el iĭ acusă de a fi trădat causa bestielor cu patru picióre. Ursul din California maĭ cu *sémă* a *jurat caluluĭ* un resbel de mórte şi 'l atacă pretutindenĭ orĭ unde il găsesce.

Ca orĭ cine care a domnit, ursul din toţi carnasieri este acella care suferă maĭ mult de perderea libertăţiĭ.

Se póte domesticĭ din causa înalteĭ salle inteliginţĭ, dar el nu abdică nicĭ odată personalitatea şi drepturile salle. Ţiganul ursar il pune adesea în lanţuri şi 'l face adesea cu cruḑime să simţă sclavia, dar nu scie câta amarăciune deşteptă în inima sclavuluĭ seŭ consciinţa degradariĭ în care acésta se află.

Când e tractat cu blândeţe, tractat maĭ cu sémă pe un picior de egalitate cu omul, ursul este politicos şi plăcut; din contră, atacat în orgoliul seŭ, ursul nu iartă nicĭ odată. S'aŭ vĕḑut adesea urşi rupînd lanţurile ca să 'şi resbune de vre un affront primit, şi sfîşiind pe acella ce 'la insultat şi pe toţi complicii luĭ.

Forţa musculară a ursuluĭ este prodigiósă. S'aŭ vĕḑut urşĭ oprind de odată şi omorînd cu o lovitură de labă cai viguroşi, alţi întorcându-se în vizuinele lor cu cate un berbece pe fie-care braţ.

Daca ursul în duelurile salle cu omul este maĭ tot-d'a-una învins, 'asta provine din superioritatea armelor omuluĭ şi din ignoranţa complectă în care se află a regulilor şi procedărilor dueluluĭ.

Ursul, avênd obiceiŭ de a se ridica pe piciórele salle de din derêt ca să atace pe vînător, comite greşală de a 'şi presinta peptul lovirilor inemiculuĭ seŭ care n'are trebuinţă de cât de puçin sânge rece ca să 'ĭ sfîşie pîntecele cu cuţitul saŭ să 'ĭ isbéscă cu glonţul inima.

Dupô om şi maimuţă, ursul este cel maĭ înalt în rang pîntre mamifere, şi prin urmare în Europa, unde nu se află guadrumane, el este cea maĭ de aprópe rudă a nóstră. Şi acest titlu superior al ursuluĭ nu este scris numaĭ în atitudinea sa verticală, şi în conformaţia labelor salle care se apropia de alle nóstre, dar ăncô în predominanţa instinctelor salle *frugivore*. Ursul e pucin *carnivor*, trăiesce maĭ mult cu fructe, cu miere şi cu rădăcincĭ. Amorul seŭ pentru smeură e cunoscut de toţĭ.

In stagiunea când smeora lipsesce ursul 'şĭ aduce aminte că póte fi şi carnivor şi păcătuesce câte odată devenind mîncător de mieĭ.

Cred că trebue să ţinem socotéla bruteĭ de circumstanţa atenuantă a fómeĭ, daca vrem ca să fim scusaţĭ noĭ ăştia, fiinţe raţionabile, că ne mâncăm unĭ pe alţĭ şi ne măcelărim ca să ne petrecem timpul, fără nicĭ un alt motiv.

Voiŭ cita un exemplu tras din istorie şi care probă moderaţia instinctelor sanguinare alle ursuluĭ.

Se scie că Romani, care era un mare popol, simţiau o mare plăcere de a vedea pre chreştini în gura bestiilor fieróse şi se înveseliau fórte când aceştĭ eriticĭ eraŭ sfîşiaţĭ şi muriau în chinurile celle maĭ crude. Decĭ, ursul fu în acelle timpuri primul carnivor care refusa de a da Romanilor o asemenea satisfacţie. De aceea el fu esclus din serbătorile publice şi fu official acusat de partisan puçin zelos al culturuĭ păgân.

Maĭ toţĭ am auḑit vorbindu-se despre generos-

tatea ursuluĭ. Mulţĭ ne aŭ făcut naratiĭ de întîlniri politice între ómenĭ şi urşi. Urşi s'aŭ arĕtat adesea în aceste întîlniri fórte generoşi.

Dar cunóscem şi multe întîlniri dramatice şi lupte desesperate între om şi urs. Păstram âncŏ în memorie naraţia pathetică a uneĭ întîlniri teribile între un urs şi unul din DD. Creţulesci, întâlnire despre care toţĭ Bucureşcĭ a vorbit.

Câte o dată ursul se mulţumesce de a strînge pe om în braţe cu o atâta de mare dragoste încât îl înăbuşesce şi pe urmă îl aruncă în proporţie fără a'ĭ face alt reu. Dar acesta este destul.

Am putea, amabile cititor, a'ţĭ vorbi âncă mult timp asuprà istorieĭ naturale a ursuluĭ. Dar destul pentru astă-ḑĭ. Afară de asta veĭ avea póte ocasia de a cunósce pe urşi de aprópe prin Domnia-ta însăşĭ întîlnindu'ĭ adesea în...... Aşia, dela extermitatea cea maĭ meridională a Gattelor pînŏ la îmbucătura rîuluĭ Sena, în America de la Patagonia pînŏ la Labrador, în Europa dela capul Matapan pînŏ la capul Nord etc. etc.

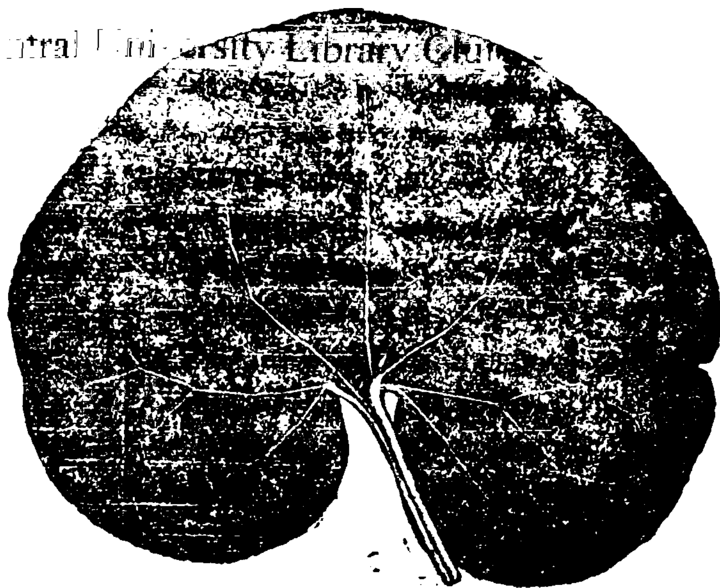
Nu vom publica în numĕrul de astă-ḑĭ continuarea articolelor ce ne trimese D. Directorŭ al Instrucţiuniĭ publice D. Alessandrescu asupra *Defectuorităţilor legiĭ Instrucţiuniĭ publice* nicĭ pe celle trimise de D. Aurelian directorul scóleĭ de la Panttelimon asupra înfiinţăriĭ schólelor reale şi profesionale în ţérră.

Cunóscem gustul puçin constant şi trebuinţa de varietate a cititorilor noştri ca să'ĭ maĭ lăsăm puçin în pace cu questiile relative la Instrucţie şi Educaţie.

Îĭ însciinţăm însă că nu pentru mult timp le vom da pace cu aceste questiĭ. Ne reservăm dreptul şi ne impunem datoria de a reveni asupră-le. *E.*

Salvia Aromatica.

Fóie de Asarum.

SALVIA AROMATICA.

Tómna e timpul când tótă vegetaţia este palidă. Campiile care în tot timpul primăvereĭ ş'al vereĭ eraŭ acoperite cu tapeturĭ verḑĭ înveselitóre, acum sunt uscate şi triste; foile arborilor îngălbinesc se usucă şi cad; florile care ne ameţiaŭ vederea prin strelucirea şi varietatea culorilor şi ne îmbătaŭ prin parfumurile lor desfătătóre, acum se vestejesc şi dispar, dupŏ cum tóte sunt destinate în astă lume ca să dispară o dată. C'un cuvĕnt natura întrégă ostenită d'atâta danţ în timpul frumos, caută a se odihni şi

pare că se prepară de somnul iernei a căreĭ asprime începe a se simţi.

Dar dacă nu maĭ este strĕlucire, nu maĭ este aparenţă frumósă, fie care arbor, fie-care arbuleţ se presintă tómna incărcat de fructe deliciόse, precum: merĭ, perĭ, persicĭ, strugurĭ etc. pe care a elaborat în timpul primăverei ş'al vereĭ. — Se maĭ găsesc însă şi óre care florĭ de tómnă, precum: ochiul bouluĭ, flórea sóreluĭ, muşeţel, ş'altelé, dar n'aŭ strĕlucirea şi frumuseţea cellor de primăvara. Precum primăvara este timpul veselieĭ ş'al sburdălnicieĭ, tómna este timpul melancolieĭ, al meditaţieĭ, al maturităţi; dar tot-d'odată este şi timpul abundanţeĭ ş'al recoltelor, precum şi cel maĭ fĕcund în malatiĭ.

Acum se culeg viile şi porumbu; toţĭ ómeni se pregătesc de iarnă, 'şĭ fac provisie de fructe, de legumĭ, de florĭ aromatice şi officinale. P'între plantele de care se servă omul ca medicamente este şi *Salvia officinalis,* despre care voim a vordi ceva lectorilor nostri.

În toţĭ stimpi, Salvia a fost fórte renumită şi fórte stimată pentru proprietăţile salle medicinale, odórea sa este aromatică, dar tare şi pucin plăcută, gustu'ĭ e amară; ea este într'un mare grad exitant şi stimulant. Prin acţiunea sa asupra systemuluĭ nervos se pune p'între substanţele antispasmodice calde celle maĭ puternice, e recomandată asemenea ca febrifug (gonitor de frigurĭ), cu tóte astea este maĭ pucin întrebuinţat astădĭ de cât în vechea medicină, se obicnuesce a se face din foile şi din vîrfurile florilor un fel de céiŭ destul de plăcut pe care Chinezi se dice că preferă céiuluĭ. În China unele persóne fuméză astă plantă în locul tutunuluĭ; se maĭ servă cu dênsa spre a o aplica pe rănĭ.

Salvia este o plantă care cresce de sine în locurile uscate ale Europeĭ meridionale; trunchiul sêŭ lemnos şi pătrat e acoperit cu pĕr, foile sunt întregĭ cu codiţă lungăréţă şi aspre la pipăitŭ, celle maĭ de jos sunt albe pe façia dedesubt celle maĭ de sus de lîngă florĭ sunt fărŏ codiţă, aŭ formă ovală şi sunt membrănóse la basă. Florile aŭ colórea purpurie, albastră saŭ albă aşedate împrejurul trunchiuluĭ; corola lor bilabiată, adicŏ: are forma uneĭ gure cu duoĕ buze, d'aceea şi familia în care se află astă plantă se numesce familia labiatelor; staminele sunt în numĕr de douĕ, caliciul este membranos, pucin colorat şi mult maĭ mic de cât corola. Ovarul pistiluluĭ cu patru loge, în fie-care câte o semênţă, fructul uscat.

Astă plantă este mult respândită în grădinĭ saŭ ca plantă de ornament saŭ ca medicinală şi florile eĭ se succed pênă la începutul tómneĭ. Ea s'a naturalisat chiar în unele părţĭ unde nu crescea la început, şi se immulţesce cu repediciune prin tăiere saŭ seminţe. In grădinile de ornament salvia se pune pentru frumuseţe pe marginea rĕsórelor cu florĭ.

Fóia ovală de lângŏ Salvia este o fóie de Asarum sau Nard selbatic, o plantă din familia Aristolochiilor care are maĭ multe proprietăţĭ medicinale ca şi Salvia; are o odóre tare, un gust acru, pucin cam amară este stimulante şi febrifug, dar în dosă mare lucréză ca un purtatif, rĕdăcina uscată şi făcută pulbere provocă strĕnutarea.

A.

VARZA

Popularitatea verzeĭ este fórte mare la noĭ; dar nu e nimic în comparaţie de ce era ea la Romanĭ şi de ceea ce este âncŏ astă-dĭ la Germanĭ. Varza a fost cunoscută, întrebuinţată şi chiar venerată de ómenĭ din cea maĭ depărtată vechime. Afară de întrebuinţările eĭ culinare era considerată ca un remediŭ precios, şi nu se va mira nimenĭ dacă 'ĭ vom spune că Pythagora 'ĭ a celebrat virtuţile, Hippocrat o considera ca proprie a scóte fierea din ficat; el o da fiartă cu miere la colicĭ şi la diarrheé;

asta era o formă de medicament prescris la colice şi la diarrheele cu fiere. Athenienele mâncaŭ varză pe când eraŭ lĕuze, făr îndoială ca să 'şĭ ţie corpul liber. Caton cel bĕtrân a făcut un mare elogiŭ (laudă) verzeĭ. Pentru dênsul, varza ţinea locul medicineĭ ş'al medicilor pe care 'ĭ ura ca şi pe Carthagena.

El credea că tótă familia sa prin ajutorul acesteĭ legume scăpase d'o ciumă care prăpădisse Roma şi pretindea că numaĭ prin întrebuinţarea verzeĭ Romani putuse să 'şĭ apere câţĭ-va medicĭ Grecĭ d'astă ciumă care cotropisse Roma.

Pliniu vorbesce âncŏ de puterea ce are varza în tratamentul maĭ multor maladiĭ şi maĭ cu sémă la reumatism; el a observat că persónele care sufferiaŭ de rheumatism şi care se nutriaŭ numaĭ cu legume, p'intre care varza ţinea rangul principal, trebuia să încerce óre-care uşurinţe. Aşa se póte explica proprietatea ce attribuia verzeĭ un medic din vechime (Galien) d'a vindeca lepra şi differite alte maladiĭ.

Aristotel şi maĭ toţĭ philosophi naturalişti şi medici aĭ antichităţi aŭ atribuit Verzeĭ proprietatea d'a preveni şi d'a combate beţia. Dacă Varza are órecare proprietăţĭ în contra beţieĭ, asta e datóre, probabil, unuĭ princip care se transformă în corpul nostru în amoniac; şi se scie că amoniacul gonesce beţia [1]). Recomandăm dar persónelor dispuse la beţie să mănânce multă varză. Alţiĭ negă cu totul astă proprietate fericită a verzeĭ.

În fine entusiasmul pentru varză a fost aşa de mare în cât 'ĭ a attribuit virtutea d'a vindeca pecinginea, rane, fistule gangrene, etc. Cu tóte astea Varza nu este astă-ḑĭ considerată, în punctul de vedere medical, de cât ca un agent pucin exitant, antiscorbutic şi pectoral. Dupŏ unii medicĭ Varza şi napi trebue să formeze principala nutriţie a antiscorbuticilor. Adăogind cu acestea obiceiul cresonuluĭ ş'al cartofilor s'ar putea dispensa d'un tratament pharmacentic. Dar maĭ cu sémă sub formă de Varză acră face serviciurĭ marĭ marinarilor în lungile lor călĕtoriĭ

Se dă cu mare avautagiŭ decocturĭ de varză în maladiĭ pulmonare, răguşală, differite tuse şi oftică; atuncĭ se dă sub formă de bulion pectoral, preparat cu viţel, puiŭ, melcĭ, brósce ţestóse, racĭ, brósce de baltă; se póte da assemenea amestecând gomă îndulcită cu zahar şi cu miere, saŭ âncŏ şi maĭ bine cu sirop.

Se attribue decocţieĭ de varză proprietatea d'a disolva calculile urinare (piatra uduluĭ). Dacă se fac tómna tăieturĭ longitudinale la trunchiul verzeĭ, curge un fel de suc care ar avea, dupo Hoffmaun órecare proprietăţĭ laxative. Dupŏ uni acest suc are o aşa de mare activitate în cât este de ajuns d'a freca negi ca să se vindece radical. Geoffroy raportă în privinţa acésta istoria uneĭ servitóre care prin mijlocul acesta făcu să dispară cu totul în 14 ḑille maĭ mulţĭ negĭ de care avea mâinile acoperite.

Din aplicaţia externă a verzeĭ n'a remas astă-ḑi de cât aceea al foilor; aplicându-le calde pe pept a împucinat saŭ a risipit câte o dată durerile de pleuresie şi chiar junghiurile. Aste foĭ provocă o abundantă exhalaţie serósă locală; ceea ce face că le póte întrebuinţa cu folos asupra vesicătorilor.

Hufeland recomandă şi pentru chelie d'a aplica de 2 saŭ 3 orĭ pe ḑi foĭ de varză, puind treĭ straturĭ unu peste altu, care prin exhalaţia serósă ce provocă, fac să cadă pucin câte pucin tóte cojile, dupŏ căderea cărora se termină tractamentul malatieĭ prin fricţiunĭ de uleiŭ. Intr'adevĕr ar fi prea fericit d'a vindeca cu aşa pucină cheltuială adevĕrata chelie. Foile de varză se întrebuinţéză asemenea cu óre-care folos pentru cataplasmurĭ.

Se scie că cataplasmurile de foĭ de varză sunt un remediŭ tot d'odată economic şi neoffensif, căcĭ găsesce maĭ cu sémă însemnările salle în durerile rheumatismale şi artritice. S'aŭ întrebuinţat asemenea pe mamele spre a preîntimpina saŭ a micşora imflamaţia acestor organe, spre a risipi astupăturile care se întîmplă dupŏ facere şi se oppune la gră-

[1]) Amoniacul depărtéză cel pucin ameţiala din creerĭ saŭ congestia beţieĭ. Un pharmacist din Paris ne a spus că un împărţitor de scrisorĭ de la postă, dat la patima beţieĭ, 'ĭ ceruse de maĭ multe orĭ câte-va picăturĭ de alcalĭ volatil într'un pahar cu apă ca să'şĭ pótă urma serviciul.

mădirea laptelui la femeele care nu 'şi allaptă copii.

Se mai dicem duoě, treï vorbe sub punctul de vedere al hygieneï alimentare. Astă legume ocupă ăncŏ un rang deosebit în bucătăriile nóstre ca condiment la supă şi ca aliment; se digeră (mistue) maï lesne de cât fasolea şi maï cu sémă unele varietăţi de varză *precum: varza de Bruxel şi conopida.* In resumat varză pe lângŏ proprietăţile salle medicinale este pentru toţi un aliment substanţial şi sănĕtos.

VARIETĂŢI.

Uscarea florilor şi conservaţia culorilor naturale. Sunt aprópe 12 anni de când un chimist german a inventat în Englitera o procedare pentru a usca florile conservând culorile lor naturale. Dupŏ ce că sute de femeï şi copile găsise într'aceste procedari o ramură de industrie, un fabricant german cumpără fórte scump secretul şi s'a îmbogăţit apoï prin expeduirea florilor uscate conservând culorile lor naturale.

Pentru a conserva florï uscate cu culorile lor naturale trebue a'şi procura maï ânteiŭ o cutie cu capac căptuşit; (cu culise) se scóte fundul şi se introduce sub căptuşala capaculuï un fel de pînză metalică. Pe urmă 'şi procura o quantitate de nisip atăt cât póte ţine cutia, 'l cerne ca să'l cureţe de orï ce praf, 'l spală apoï şi dupŏ ce s'a uscat 'l varsă într'o căldare; aci 'l încăldesce şi mişcându'l ne'ncetat, tórnă peste dênsul pucină grăsime. Trebue să se observe ca nisipul să fie în proporţie egală cu grăsimea, dar să nu se pue prea multă, pentru că încăldind'o se depune la fund şi vatêmă florilor.

Monitorul industrial frances din care tragem aceste amĕnunte dă pe urmă precedeul pentru uscarea florilor.

Dacă trebue să uscăm florile fără a le face să pèrdă culorile lor, se procede în chipul următor.

Se pune cutia cu capacu în jos, se varsă pe pînza metalică aprópe un deget de grăsime cu nisip preparat, pe urmă se aşédă cu băgare de sémă florile ce voesce a usca, agăogind ne'ncetat atâta nisip cât trebue ca să ţie foile şi ramurile în posiţia lor naturală, fără să se atingă una p'alta, dar să fie peste tot înconjiurate de nisip.

Cutia fiind plină 'ï aşadă fundul şi o pune într'un loc cald precum pe furnalul unuï păïnar saŭ cofetar, şi se lassă acolo aprópe 48 ore, se scóte apoï încet culisa lăssâd să trécă prin sită nisipul.

Dacă în colţul foilor se va fi lipit ceva bóbe de nisip, se pot deslipi isbindu-le cu precauţiune de pereţiï cutiï.

Florile cu chipul acesta aŭ conservat în perfect culorile lor naturale de şi fiind cu totul uscate. Nu va fi de trebuinţă de cât pucin exerciţiŭ pentru a manopera bine, şi a calcula timpul trebuincios pentru uscat. Florile, ast-fel uscate formézä deja un articol de comerciŭ, cu tóte astea este şi maï bine d'a le face buchete, coróne etc. ocupaţia favorită a Dómnelor ş'a Domnişórelor.

MAMA ŞI COPILUL, iată un jurnal alle căria principe asupra Instrucţieï şi Educaţieï presintă cea maï mare affinitate cu ideile ce doresce a propaga Natura în societatea nóstră. Vrem a ne imputa întârdiata nóstră venire a vorbi cititorilor Natureï de importanţa unuï asemenea jurnal şi de utilitatea luï pentru familiile române. Iï urăm tot succesul ce merită şi sperăm că dorinţa extravagantă a unora din Români noştri de a aduce plóe şi vînt prin sloboziturï de tunurï şi de puşcï 1) nu'ï va maï întrerupe regulele luï apariţieï.

— Ne pare reŭ că spaţiul nu ne permite a vorbi despre exposiţia naţională de la Frumóse în Moldova.

1) Vedï No. precedent.

Typographia Stephan Rassidescu, Strada Nemţéscă Hotelul German No. 2.